

Kirkkonummen kunnan lausunto Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta
Kunnanvaltuusto 22.05.2023 § 37
286/00.04.02/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Kirkkonummen kunnan lausunnon Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta.

Käsittely

Kunnanarkkitehti Tero Luomajärvi esitteli asiaa kokouksessa ja poistui kokouksesta tämän pykälän jälkeen klo 18.25.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Selostus

Kunnanhallituksen kokouksessa 15.5.2023 esitettiin lausuntoon seuraavat korjaukset:

- poistetaan lause ”Kunnan alueella ei sijaitse seudun pitkän aikavälin kasvusuuntia.” (s. 5, 2. kappale)
- lisätään seuraava kappale: ”Kirkkonummen kunnan tavoitteena on palvelutasoltaan runkomaisen joukkoliikenteen toteuttaminen kuntakeskuksen ja Kantvikin taajaman välille.” (s. 9, asiakohdan 2 viimeiseksi kappaleeksi)
- lisäksi tekstiin on tehty muutamia teknisiä korjauksia

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 15.05.2023 § 154

Valmistelija

kunnanarkkitehti Tero Luomajärvi, kunnangeodeetti Otso Kärkkäinen ja liikennesuunnittelija Marko Suni
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Vt. Kunnanjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa

Kunnanhallitus

1

hyväksyy osaltaan Kirkkonummen kunnan lausunnon Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta ja toimittaa sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

2

päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Puheenjohtaja Timo Haapaniemi poistui kokouksesta tämän pykälän alussa klo 18.05. Varajäsen Marko Kari saapui kokoukseen klo 18.05. Puheenjohtajana jatko I varapuheenjohtaja Piia Aallonharja.

Kunnanarkkitehti Tero Luomajärvi esitteli asiaa kokouksessa.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että jäsen Kim Åström oli tehnyt muutosehdotuksia seuraavasti:

154.1 Muutos s. 2 (Åström Kim)

2. kappale kuvan alla lause "Kirkkonummen kunnan näkökulmasta nämä periaatteet ovat perusteltua." muutos "... pääosin perusteltuja"

Muutosehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Kim Åströmin muutosehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä, 6 EI ääntä ja 1 tyhjä ääni.

Tasatuloksessa puheenjohtajan ääni ratkaisee. Puheenjohtaja Piia Aallonharja äänesti JAA, joten täten pohjaehdotus voitti.

JAA äänestivät: Kilappa Antti, Sahiluoma Anna, Huhmarniemi Saara, Granström Anneli, Myllyniemi Markus ja Aallonharja Piia

EI äänestivät: Harinen Ari, Åström Kim, Kajanti Carl-Johan, Aintila Anna, Björk Tony ja Kari Marko

Tyhjää äänesti Frantsi-Lankia Marjut.

154.2 Muutos s. 3 1. kappale (Åström Kim)

"kaupunkirakenteeseen "=> "yhdyskuntarakenteeseen"

Muutosehdotusta kannattivat Carl-Johan Kajanti, Marko Kari ja Tony Björk.

Puheenjohtajan tiedustellessa, muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

154.3 Muutosesitys s 4 toiseksi viimeinen kappale (Åström Kim)

kaksi ensimmäistä lausetta (Espoo-Salo oikorata ...) korvataan "Isojen ratahankkeiden hyöty-kustannussuhteita ja ympäristövaikutuksia on syytä selvittää tarkemmin". Kolmannen lauseen alkuun "Uusi rata" => "Espoo-Salo oikorata"

Muutosehdotusta kannattivat Marko Kari, Carl-Johan Kajanti ja Ari Harinen.

Muutosehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Kim Åströmin muutosehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 JAA ääntä ja 9 EI ääntä.

Kim Åströmin muutosehdotus sai enemmän ääniä.

JAA äänestivät: Huhmarniemi Saara, Aallonharja Piia, Sahiluoma Anna ja Myllyniemi Markus

EI äänestivät: Åström Kim, Kilappa Antti, Granström Anneli, Aintila Anna, Kajanti Carl-Johan, Frantsi-Lankia Marjut, Harinen Ari, Björk Tony ja Kari Marko.

154.4 Lisäys s5 toinen kappale (Åström Kim)

Lauseen keskelle lisäys "Vastaavasti Vuohimäen eritasoliittymä _ohjaa Kantvikin teollisuusalue liikenteen pois Kantvikin asuinalueelta ja kuormittuneelta Upinniementieltä ja _ mahdollistaisi myös... "

Muutosehdotusta kannattivat Carl-Johan Kajanti, Marko Kari, Tony Björk, Ari Harinen ja Antti Kilappa.

Puheenjohtajan tiedustellessa, muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

154.5 Muutos s 5 toiseksi viimeinen kappale (Åström Kim)

Lause "Täten neuvoteltavan MAL-sopimuksen suunnittelukauden aikana kunnan on määrä asemakaavoittaa liki 160 000 k-m2 uutta asuinrakennusoikeutta." pois (tarpeeton)

Muutosehdotusta kannattivat Marko Kari ja Carl-Johan Kajanti.

Puheenjohtajan tiedustellessa, muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

154.6 Poistettiin, tilalle Kim Åström teki uuden muutosehdotuksen numerolla 154.12:

154.12 Muutos sivu 5 viimeinen kappale (Åström Kim)

Lause "Näin ollen kunta esittää, että KUUMA-seudulla ensisijaiselle maankäytön vyöhykkeelle on sijoitettava voimassa olevan MAL-sopimuksen mukaisesti 90 % uudesta asuntotuotannosta." muotoon

"Näin ollen kunta esittää, että KUUMA-seudulla ensisijaiselle maankäytön vyöhykkeelle sijoitetaan 80% uudesta asuntotuotannosta."

Muutosehdotusta kannattivat Carl-Johan Kajanti ja Tony Björk.

Puheenjohtajan tiedustellessa, muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

154.7 Muutos s7 toiseksi viimeinen kappale (Åström Kim)

Viimeiseen aluseeseen täydennys: "KUUMA-seudun työpaikka- ja logistiikka-alueille ei tule asettaa velvoitetta maksulliseen pysäköintiin _tai

muulla tavalla heikentää pysäköintimahdollisuuksia KUUMA- ja pääkaupunkiseudulla"

Muutosehdotusta kannattivat Carl-Johan Kajanti, Marko Kari, Ari Harinen ja Tony Björk.

Puheenjohtajan tiedustellessa, muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

154.8 Lisäys s7 toiseksi viimeinen kappale (Åström Kim)

Lisäys lihavoituna: MAL-suunnitelman mukaan valtio panostaa 150 M€ vuodessa lisää joukkoliikenteen lipun hintojen alentamiseksi ja palvelutason parantamiseksi. _Kirkkonummen kunta edellyttää, että HSL kohdentaa valtiolta saatavaa tukea erityisesti siihen, että mm. kohoavat infrakustannukset eivät nosta jo nyt merkittäviksi kohonneita kuntaosuuksia._ Näiden toimenpiteiden....jne

Muutosehdotusta kannattivat Marko Kari, Ari Harinen, Carl-Johan Kajanti ja Tony Björk.

Muutosehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Kim Åströmin muutosehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 4 JAA ääntä ja 9 EI ääntä.

Kim Åströmin muutosehdotus sai enemmän ääniä.

JAA äänestivät: Frantsi-Lankia Marjut, Aintila Anna, Myllyniemi Markus ja Huhmarniemi Saara

EI äänestivät: Åström Kim, Sahiluoma Anna, Kajanti Carl-Johan, Björk Tony, Aallonharja Piia, Kari Marko, Kilappa Antti, Harinen Ari ja Granström Anneli.

154.9 Lisäys s. 8 ensimmäinen kappale (Åström Kim)

"vuoroväliä lyhennetään joukkoliikenteen houkuttelevuuden kasvattamiseksi _siltä osin, kun on tarvetta, kohtuullisin Kirkkonummen kuntaan kohdistuvien lisäkustannuksin_.

Muutosehdotusta kannattivat Carl-Johan Kajanti, Marko Kari, Ari Harinen ja Tony Björk.

Muutosehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Kim Åströmin muutosehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä ja 7 EI ääntä.

Kim Åströmin muutosehdotus sai enemmän ääniä.

JAA äänestivät: Sahiluoma Anna, Granström Anneli, Frantsi-Lankia Marjut, Huhmarniemi Saara, Myllyniemi Markus ja Aallonharja Piia

EI äänestivät: Aintila Anna, Kari Marko, Harinen Ari, Kajanti Carl-Johan, Åström Kim, Kilappa Antti ja Björk Tony.

154.10 Sivu 8 toiseksi alin kappale loppuun lisäys (Åström Kim)

Henkilöautoilun sähköistymisen edistämiseksi tulisi edellytykset latauspaikkojen riittävään saatavuuteen varmistaa myös julkisten alueiden pysäköinnin osalta.

Muutosehdotusta kannattivat Marko Kari, Ari Harinen ja Tony Björk.

Puheenjohtajan tiedustellessa, muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

154.11 s 9. ensimmäinen kappale loppuun lisäys (Åström Kim)

Nopeusrajoitusten alentaminen alle tieosuuksien mitoitusnopeuden johtaisi nopeusrajoitusten kunnioittamisen ja liikennemoraalin heikkenemiseen, mikä heikentää turvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta.

Muutosehdotusta kannattivat Marko Kari, Ari Harinen, Carl-Johan Kajanti, Tony Björk ja Anna Aintila.y

Muutosehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti, joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti, että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Kim Åströmin muutosehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 JAA ääntä ja 7 EI ääntä.

Kim Åströmin muutosehdotus sai enemmän ääniä.

JAA äänestivät: Frantsi-Lankia Marjut, Granström Anneli, Aallonharja Piia, Sahiluoma Anna, Huhmarniemi Saara ja Myllyniemi Markus

EI äänestivät: Kajanti Carl-Johan, Åström Kim, Kari Marko, Björk Tony, Kilappa Antti, Aintila Anna ja Harinen Ari.

Päätös

Kunnanhallitus päätti

1

hyväksyä osaltaan Kirkkonummen kunnan lausunnon Helsingin seudun MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta ja toimittaa sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Esittelijän kokouksessa tekemät korjaukset sekä seuraavat

kunnanhallituksen päättämät muutokset on tehty kunnanvaltuustolle menevään lausuntoehdotukseen:

- Muutos s. 3 1. kappale:

"kaupunkirakenteeseen" => "yhdyskuntarakenteeseen"

- Muutos s 4 toiseksi viimeinen kappale:

kaksi ensimmäistä lausetta (Espoo-Salo oikorata ...) korvataan "Isojen ratahankkeiden hyöty-kustannussuhteita ja ympäristövaikutuksia on syytä selvittää tarkemmin". Kolmannen lauseen alkuun "Uusi rata" => "Espoo-Salo oikorata"

- Lisäys s5 toinen kappale:

Lauseen keskelle lisäys "Vastaavasti Vuohimäen eritasoliittymä ohjaa Kantvikin teollisuusalue liikenteen pois Kantvikin asuinalueelta ja kuormittuneelta Upinniementieltä ja mahdollistaisi myös... "

- Muutos s 5 toiseksi viimeinen kappale:

Lause "Täten neuvoteltavan MAL-sopimuksen suunnittelukauden aikana kunnan on määrä asemakaavoittaa liki 160 000 k-m2 uutta asuinrakennusoikeutta." pois (tarpeeton)

- Muutos sivu 5 viimeinen kappale:

Lause "Näin ollen kunta esittää, että KUUMA-seudulla ensisijaiselle maankäytön vyöhykkeelle on sijoitettava voimassa olevan MAL-sopimuksen mukaisesti 90 % uudesta asuntotuotannosta." muotoon

"Näin ollen kunta esittää, että KUUMA-seudulla ensisijaiselle maankäytön vyöhykkeelle sijoitetaan 80% uudesta asuntotuotannosta."

- Muutos s7 toiseksi viimeinen kappale:

Viimeiseen aluseeseen täydennys: "KUUMA-seudun työpaikka- ja logistiikka-alueille ei tule asettaa velvoitetta maksulliseen pysäköintiin _tai muulla tavalla heikentää pysäköintimahdollisuuksia KUUMA- ja pääkaupunkiseudulla"

-Lisäys s7 toiseksi viimeinen kappale:

Lisäys lihavoituna: MAL-suunnitelman mukaan valtio panostaa 150 M€ vuodessa lisää joukkoliikenteen lipun hintojen alentamiseksi ja palvelutason parantamiseksi. _Kirkkonummen kunta edellyttää, että HSL kohdentaa valtiolta saatavaa tukea erityisesti siihen, että mm. kohoavat infrakustannukset eivät nosta jo nyt merkittäviksi kohonneita kuntaosuuksia._ Näiden toimenpiteiden....jne

- Lisäys s. 8 ensimmäinen kappale:

"vuoroväliä lyhennetään joukkoliikenteen houkuttelevuuden kasvattamiseksi _siltä osin, kun on tarvetta, kohtuullisin Kirkkonummen kuntaan kohdistuvin lisäkustannuksin_.

- s 8 toiseksi alin kappale loppuun lisäys:

Henkilöautoilun sähköistymisen edistämiseksi tulisi edellytykset latauspaikkojen riittävään saatavuuteen varmistaa myös julkisten alueiden pysäköinnin osalta.

- s 9. ensimmäinen kappale loppuun lisäys:

Nopeusrajoitusten alentaminen alle tieosuuksien mitoitusnopeuden johtaisi nopeusrajoitusten kunnioittamisen ja liikennemoraalin heikkenemiseen,

mikä heikentää turvallisuutta ja liikenteen sujuvuutta.

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Selostus

Päätös MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen toimittamisesta lausunnoille

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaluonnos on toimitettu lausunnoille seudun kuntiin HSL:n hallituksen päätöksen (28.3.2023) mukaisesti. Lausuntojen ja kannanottojen pohjalta suunnitelmaluonnos viimeistellään, minkä jälkeen HSL:n hallitus tekee liikennejärjestelmäpäätöksen HSL:n jäsenkuntien osalta ja lähettää lopullisen suunnitelman KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan kautta HSL-kuntayhtymään kuulumattomiin KUUMA-kuntiin liikennejärjestelmäpäätöksen tekemistä varten.

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK päätti kokouksessaan 29.3.2023 Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen maankäytön ja asumisen osalta lähetettäväksi lausunnoille. Lausuntojen ja kannanottojen jälkeen suunnitelma viimeistellään. Päivitetty suunnitelma valmistellaan HSYK:n käsittelyyn. HSYK:n on määrä hyväksyä omalta osaltaan sen maankäyttöä ja asumista koskevat osat sekä lähettää kyseiset osiot edelleen pääkaupunkiseudun kuntien hyväksyttäväksi. KUUMA-kunnat saavat suunnitelman maankäytön ja asumisen osalta hyväksyttäväkseen kuntien yhteisen KUUMA-seutu liikelaitoksen johtokunnan kautta.

Lausunnot suunnitelmaluonnoksesta on pyydetty toimittamaan 25.5.2023 mennessä.

Mikä MAL-suunnitelmaluonnos on ja miten se on valmisteltu?

Helsingin seudun maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) suunnitelma (MAL 2023 -suunnitelma) on strateginen, joka koskee Helsingin seudun 14 kuntaa. Se ilmaisee seudun kuntien yhteisen tavoitetilan seudun kehityksestä vuoteen 2040 ja luo näkemystä vuoteen 2060 asti. Suunnitelmakokonaisuus sisältää lakisääteisen Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman.

Suunnitelmaluonnos on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä ja siitä ovat vastanneet alueen kunnat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Mäntsälä, Pornainen, Hyvinkää, Kirkkonummi, Vihti ja Sipoo sekä liikenteen osalta Siuntio. Lisäksi mukana ovat olleet HSL, HSY, Uudenmaan liitto ja valtion liikenne- ja ympäristöviranomaiset.

MAL 2023 -suunnitelman visio, tavoitteet, tavoitetasot ja arviointikokonaisuudet päätettiin alkuvuonna 2022. Ne pohjautuvat MAL-puitesopimukseen. Tehtäväkokonaisuus yhdessä arviointiohjelman kanssa hyväksyttiin HSL-hallituksessa 8.2.2022, HSYK:ssä 16.2.2022 ja KUUMA-johtokunnassa 17.3.2022.

MAL-suunnittelua tehdään neljän vuoden syklillä. Hyväksytyn MAL-suunnitelman pohjalta käynnistetään seudun ja valtion väliset MAL-sopimusneuvottelut. Tavoitteena on solmia uusi MAL-sopimus käsittäen

seudun tavoitetila sekä konkreettiset toimenpiteet lähivuosien asuntotuotannolle sekä kestäväen yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän kehittämiseksi. Samalla sovitaan valtion osallistumisesta seudullisesti merkittävien liikennehankkeiden rahoittamiseen sekä mm. infra-avustusten että käynnistysavustusten määristä.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos pääpiirteissään

Visio ja päätavoitteet

Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Seutu saavuttaa vision mukaisen tulevaisuuden vuoteen 2040 mennessä vastaamalla suunnitelmalle asetettuihin kolmeen päätavoitteeseen: hiilineutraaliin, hyvinvoivaan ja menestyvään Helsingin seutuun.

Hiilineutraaliustavoite vastaa keskeisiin ilmasto- ja ympäristöhaasteisiin. Tärkeää on, että seutu tekee rohkeita päästövähennystoimia asumisen ja liikenteen osalta sekä kasvaa kestävästi olemassa olevan rakenteen sisään luontoa säästäen. Seudun hiilineutraaliustavoite tukee sekä valtion että kuntien omien hiilineutraaliustavoitteiden toteuttamista.

Menestyvä Helsingin seutu parantaa kilpailukykyään kehittämällä seudun houkuttelevuutta ja kiinnostavuutta. Tavoitteeseen pääsemistä tukee kestävä ja kustannustehokas liikennejärjestelmä, joka takaa hyvän saavutettavuuden niin yrityksille kuin työntekijöille. Myös elin- ja toimintaympäristö houkuttelee työvoimaa ja yrityksiä sekä tarjoaa monipuolisia asumisen ratkaisuja.

Hyvinvoiva Helsingin seutu -tavoitteella mahdollistetaan seudun asukkaille terveellinen ja turvallinen elinympäristö, jossa asukkaat voivat valita laadukasta, tarpeita ja varallisuutta vastaavaa asumista monipuolisista asumisvaihtoehdoista sekä saavuttaa työpaikat, palvelut, ja lähiluonto kestävästi ja kohtuullisesti. Tavoitteena on, että Helsingin seudulla arki sujuu - eläminen on helppoa ja onnellista.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos pähkinänkuoressa

MAL-suunnitelmaluonnos tiivistää ne keskeiset yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja asuntotarjonnan kehittämisen toimenpiteet ja seudun tavoitellut ominaispiirteet, jotka toteuttavat suunnitelmalle asetettuja tavoitteita. Kiteytetysti MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen sisältö voidaan kuvata viiden kohdan mukaan:

1. Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
2. Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
3. Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestäväen liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.

4. Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
5. Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen kärkitoimenpiteet

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen

- Rakennetaan 16 500 uutta asuntoa vuosittain.
- Kohdistetaan 95 % seudun uudesta asuntotuotannosta ensisijaisille vyöhykkeille.
- Mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen (mm. asemanseutujen kehittäminen, maanteiden uudet liittymät).

Asumisen monipuolisuus ja kaupunkiudistus

- Toteutetaan ARA-asuntotuotantoa pääkaupunkiseudun kunnissa 30 % ja KUUMA-kunnissa 20 % vuosittaisesta asuntotuotantotavoitteesta.
- Ohjataan huoneisto- ja talotyyppi sekä hallintamuoto- ja rahoitusjakautamaa laadullisesti.
- Ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunkiudistuksen keinoin.

Kestävä liikennejärjestelmä

- Varmistetaan joukkoliikenteen kilpailukyky palvelutasolla ja lipun hinnalla.
- Kehitetään kestävien matkakäyttäjien toimivuutta (ml. joukkoliikenteen nopeutustoimet).
- Varmistetaan joukkoliikennejärjestelmän toimivuus (ml. varikot).
- Toteutetaan keskeiset kaupunkirakennushankkeet.
- Toteutetaan pyöräilyn pääverkko.
- Toteutetaan juna-asemien parantamistoimenpiteitä.

Päästövähennykset

- Sähköistetään liikennettä ja edistetään vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkoston kehittymistä.
- Selvitetään ajonopeuksien laskun vaikutuksia kaupunkirakenteen sisällä.
- Toteutetaan tiukempaa pysäköintipolitiikkaa.
- Selvitetään ympäristövyöhykkeiden käyttöönottoa.
- Vähennetään asuntojen ostoenergiankulutusta ja rakennetaan uusiutuvaa energiantuotantoa.
- Edistetään puurakentamista

Elinkeinoelämän toimintaedellytykset

- Toteutetaan tieverkon kehittämistoimia tavara- ja joukkoliikenteen edellytyksiä parantaen.
- Toteutetaan raskaan liikenteen taukopaikat.
- Huomioidaan elinkeinoelämän tila- ja kuljetustarpeet maankäytön suunnittelussa sekä liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamisessa.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen asuntotuotantotavoitteet

Yksi keskeisimmistä MAL 2023 -suunnitelmassa linjattavista asioista on Helsingin seudun kuntakohtaiset asuntotuotantotavoitteet. MAL-suunnitelmaluonnoksen mukaan seudun asukasmäärän ennustetaan

kasvavan vuoden 2020 1,5 miljoonasta lähes 1,9 miljoonaan vuonna 2040. Kasvua mahdollistetaan seuraavilla vuotuisilla asuntotuotanto- ja asuntokaavoitustavoitteilla (vuosittaiset tavoitteet likimääräisesti):

- Helsingin seutu 16 500 asuntoa ja asuntokaavaa 1 500 000 kem²
- KUUMA-kunnat 3 800 asuntoa ja asuntokaavaa 350 000 kem²
- Kirkkonummi 430 asuntoa ja asuntokaavaa 39 500 kem²

Suunnitelmaluonnoksessa esitetään asuntotuotannosta 95 % toteutettavaksi sen ensisijaisen maankäytön vyöhykkeelle. Todettakoon, että edellä kuvattu tavoite on seudullinen eikä kuntakohtainen.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen vaikutusten arvioinnin tiivistelmä

Helsingin seudun MAL-suunnittelun hiilineutraaliustavoite on kunnianhimoinen. Suunnitelmaluonnoksessa esitetyt toimenpiteet ovat oikeansuuntaisia, joskin riittämättömiä. Esimerkiksi liikenteen CO₂-päästöjen pitäisi olla lähellä nollaa vuoteen 2040 mennessä. Edellä kuvattua vähennystavoitetta ei saavuteta suunnitelmaluonnoksen toimenpiteillä, vaikka joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus lisääntyisi kolme prosenttiyksikköä vertailupohjaan verrattuna. Asumisen energiankulutus laskee seudun kasvusta huolimatta, sillä uusia teknologisia ratkaisuja hyödyntäen ja päämäärätietoisilla suunnitelmilla voidaan tukea tavoitteen saavuttamista. Toki seudun ennustettu kasvu luo haasteita ympäristölle, mutta joukkoliikenteen varrelle tiivistyvä kaupunkirakenne tukee pitkällä aikavälillä kestäviä elintapoja.

Hyvinvoiva -tavoitteen kannalta seudun kehitys on oikeansuuntainen. Kokonaisuutena MAL-suunnitelmaluonnoksen vaikutukset hyvinvoivaan seutuun sijoittuvat mahdollistavan ja kannustavan vaikutuksen tasolle. Vaikka suunnitelman toimenpiteet tukevat laajasti hyvinvoinnin eri osa-alueiden oikeansuuntaista kehitystä, liittyy tavoitteen toteutumiseen epävarmuutta. Hyvinvoinnin arvioidaan kuitenkin kasvavan seudulla suunnitelmaluonnoksen suuntaviivoja noudattaessa ja näin ne näkyisivät myös myönteisinä vaikutuksina ihmisiin ja heidän elinympäristöihinsä. Monet suunnitelmaluonnoksen toimet edellyttävät kuitenkin konkretisointia erityisesti kuntatason suunnittelussa sekä MAL-suunnitelman jatkotyöstössä. Niinpä kuntien kehittämistavoitteet ja niiden mukaiset toimintaperiaatteet ihmisten elinympäristön ja järkevän yhdyskuntarakenteen toteuttamisessa korostuu. Toisin sanoen kunnat ovat luonnollisesti itse vastuussa tulevaisuuskehityksestään, joskin MAL-suunnitelmaluonnoksen toimenpiteiden avulla ja vaikutusarvioinnin perusteella kunnat voivat kehittää maankäyttöään sekä asumisen ja liikenteen ratkaisuja kestävästi.

Helsingin seudun kehitys on myös Menestyvä-tavoitteen kannalta oikeansuuntaista. Järjestelmätason yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on suunnitelmassa tavoitteen mukaisesti yli 1 (1,18). Kestävien kulkumuotojen matka-aikahyödyt ja saavutettavuusparannukset ovat merkittäviä ja työpaikkojen kasautuminen lisääntyy. Joukkoliikennematkustajat hyötyvät merkittävästi lipunhintojen alentamisesta.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksen lausunnon lähettäminen viivästyi

Alkuperäisen aikataulun mukaan lausunnonantoaika MAL 2023 -suunnitelmaluonnoksesta olisi ollut loppuvuonna 2022. HSL:n hallitus

päätti kuitenkin kokouksessaan 29.11.2022 jättää asian pöydälle. Julkisuudessa olleiden tietojen mukaan erimielisyyksiä oli mm. asuntotuotannon sääntelyn saralla. HSL:n hallituksen kokouksessa 28.3.2023 hyväksytty ja lausunnoille lähetetty suunnitelmaluonnos on asuntotuotannon ohjaamisen osalta pohjaesitystä merkittävästi yleispiirteisempi.

Kirkkonummen kunnan lausunto ja KUUMA-kuntien lausunto

KUUMA-kuntien yhteistä lausuntoa MAL 2023-suunnitelmaluonnoksesta valmisteltiin vuoden 2022 lopulla ja KUUMA-johtokunta hyväksyi lausunnon kokouksessaan 15.12.2022. KUUMA-johtokunnan kokouksessa 29.11.2022 tehdyn päätöksen mukaisesti KUUMA-kuntien lausuntoon tehdään tarvittavia muutoksia, mikäli Helsingin kaupungin pormestari Vartiainen johtamien poliittisten keskustelujen myötä suunnitelmaluonnokseen tehdään muutoksia.

KUUMA-kuntien yhteistä lausuntoa tarkennetaan tarvittavilta osin KUUMA-johtokunnan 25.5.2023 kokoukseen.

Kirkkonummen kunnan lausunto (KUUMA-komission kokous 11.5.2023) on liitteenä.

liitteet:

Lausuntopyyntö liitteineen

Kirkkonummen kunnan lausunto Helsingin seudun MAL 2023 -
suunnitelmaluonnoksesta

KUUMA-seudun lausunto MAL 2023-suunnitelmaluonnoksesta ja
vaikutusten arvioinnista